

Asia: VN/26649/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta Kansalliseksi metsästrategiaksi (KMS2035)

Luku 2: Toimintaympäristö

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 2: Toimintaympäristön muutos

Puuta käyttävässä teollisuudessa tulee entistä enemmän painottua korkeamman jalostusasteen tuotteiden kehittämiseen. Yhdessä puurakentamisen kanssa ne voisivat toimia pitkäikäisinä hiilen sitoja ja öljypohjaisten tuotteiden korvaajina. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat haasteita metsien käytölle. Venäjän tilanne tulee jatkossa lisäämään teollisuuden tarpeita kasvattaa kotimaista puunhankintaa. Toisaalta metsä nähdään entistä enemmän ainutlaatuisena, mutta lajistoltaan ja monimuotoisuudeltaan köyhtyvänä hyvinvoinnin, virkistykseen ja kokemusten lähteenä. Suomen metsien taloudelliseen käyttöön tulee vaikuttamaan merkittävästi, jos EU pyrkimykset lisätä sääntelyään jäsenvaltioiden metsiin kohdistuvaan kansalliseen päätöksentekoon toteutuvat. Metsien käyttöön liittyvät kotimaiset odotukset, näkemykset ja tarpeet kasvavat niin laadullisesti kuin määrällisesti. Näiden yhteensovittamisessa on huolehdittava, että luonnon monimuotoisuuden turvaamiselle ja pohjavesien suojelulle tulee antaa metsätaloudessa puunhankinnan rinnalla riittävä painoarvo.

Luku 3: Tahtotila

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Visio - Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille

Luonnoksessa on kuvattu hyvin metsien tärkeys kansantaloudelle, ja tuotu esiin metsien ihmiselle tarjoamaa hyvinvointia. Hyvinvoiva metsäekosysteemi turvaa puun tuotannon lisäksi metsäluonnon monimuotoisuuden ja kaikkien ekosysteemipalveluiden säilymisen. Muiden arvojen lisäksi on huomioitava, että metsätalous on laaja-alaisuutensa vuoksi keskeinen maankäyttömuoto, joka vaikuttaa pohjavesiin sekä laadullisesti että määrällisesti. Pohjaveden muodostumisalueiden toimintakyvyn turvaaminen puhtaan veden tuottamiseksi on muuttuvissa ympäristöolosuhteissa tärkeää.

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Strategiset päämäärät ja tavoitteet

Strategialuonnos ottaa huomioon metsät taloudellisen hyvinvoinnin lähteenä, korostaen metsiin liittyvän liiketoiminnan monimuotoisuutta. Tämä monimuotoisuus korostuu sekä kansallisesti poiketen muista jäsenvaltioista, mutta ottaa huomioon myös maakunnalliset erityispiirteet. Metsäsen aikajänne on pitkä, monimuotoisuuden elpyminen ei ole saavutettavissa lyhytkestoisilla

toimenpiteillä, vaan pitkäjänteisillä ohjelmilla ja toimenpiteillä. Tämä on kuvattu osuvasti termillä "elpymisura".

Metsäteollisuus on kansantaloutemme selkäranka. Metsien ymmärtäminen niin ekologisena kokonaisuutena, virkistyksen ja elinvoiman lähteenä sekä monipuolisen metsäteollisuuden raaka-ainelähteenä, vaatii kansallista konsensusta. Suomalainen metsäalan tutkimus, koulutus ja työpaikat on jatkossakin pidettävä vetovoimaisena sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Luku 4.1 Hankesalkku ja 4.2 Kärkihankkeet

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 4.1: Hankesalkku ja 4.2: Kärkihankkeet

Hankesalkun jako kolmeen kärkihankkeeseen on hyvä.

Metsien kasvu:

Metsien kasvun -kärkihankkeessa tavoitellaan hiilinielun ylläpitämistä ja kasvattamista metsien kasvun kautta laajalla keinovalikoimalla. Metsien monimuotoinen käsittely, uudistaminen ja sekapuustoisuus on jäänyt käsittelemättä tässä osiossa kokonaan. Sitä on kuitenkin käsitelty Elonkirjoa talousmetsissä yhtenä toimenpiteenä.

Elonkirjoa talousmetsistä:

Kärkihankkeen kuvauksessa on otettu tavoitteeksi metsien monimuotoisuuskehityksen kääntäminen elpymisuralle. Siinä on nostettu esille myös vesiensuojelumenetelmien kehittäminen, joka osoittaa laaja-alaista käsittelytapaa. Metsien monimuotoisuuden ja elonkirjon osalta on tärkeää, että niiden merkitys huomioidaan talousmetsien käsittelyssä eikä pelkästään suojelualueiden merkitysten kautta. On ymmärrettävää, että toimenpiteiden muutosten vaikutukset näkyvät metsäluonnossa pitkän aikavälin kautta. Koulutuksen, neuvonnan ja asenteiden muutosten kautta on mahdollisuus vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen.

Metsäalan uudistuminen:

Viestinnän merkitystä metsäalan uudistumisen onnistumisessa ei voi korostaa liikaa. Sillä vaikutetaan metsäpolitiikan onnistumiseen niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Metsien näkeminen monimuotoisesti niin metsäteollisuuden raaka-aineen lähteenä, ekologisena kokonaisuutena, ilmastonmuutoksen kohteena sekä virkistyksen ja kokemusten lähteenä vaatii toimintojen yhteensovittamista ja onnistunutta viestintää.

Muuta kommentoitavaa

Muuta kommentoitavaa

Taloudellisten arvojen rinnalla on huomioitava, että metsä kokonaisuudessaan on Suomen tärkein luonnonvaramme vesien ohella. Elonkirjon ja samalla vesien tilan parantamien edellyttää muutosta metsiemme käyttöön. Ilmastonmuutos ja sen seurauksena tulevat ääri ilmiöt sekä kasvillisuuden ja

eläimistön muutos tulevat vaikuttamaan niin metsien lajistoon, terveyteen kuin käyttöön. Metsien kestävä käyttö takaa pohjan sekä metsäteollisuuden raaka-aineen saatavuudelle että tuleville investoinneille.

Mars Hannu
Etelä-Savon ELY